

Heb je pas een poel aangelegd? Dan kan je niet veel meer doen dan afwachten. De planten en dieren komen vanzelf. Na een aantal jaren kunnen sommige waterplanten echter domineren en kan de sliblaag behoorlijk dik worden. Dan kun je beter wel de handen uit de mouwen steken om te vermijden dat je poel dichtslibt en verlandt.

■ WAT IS EEN POEL?

Een poel is een kleine, ondiepe waterpartij met glooiende oevers en weinig of geen stroming. Een poel bevat bijna het hele jaar door op natuurlijke wijze grond- en/of regenwater. Naast drinkwatervoorziening leveren poelen ook een belangrijke bijdrage aan de biodiversiteit. Door de ondiepe waterstanden vormen ze immers het ideale biotoop voor heel wat amfibieën, kleine zoogdieren en waterplanten.

Poel (1 tot 5 jaar oud)

Kikker

Gele lis

■ WAAROM IS BEHEER ZO BELANGRIJK?

Na een aantal jaren kan er zich een dikke sliblaag op de bodem vormen. Om de poel niet volledig te laten verlanden, is het noodzakelijk om het slib te verwijderen. Dit wordt ook wel een poel 'ruimen' genoemd. Ook kunnen bepaalde plantensoorten te dominant worden waardoor ze andere planten verdringen. In kleinere poelen kan dit met behulp van handgereedschap, voor de grotere poelen kies je best voor een graafmachine. Ga ervan uit dat je om de 5 à 10 jaar slib zult moeten ruimen, afhankelijk van de voedselrijkdom van je omgeving.

Een teveel aan voedingsstoffen in je poel kan zorgen voor algenbloei. Je schept deze algen het best af, waardoor de andere plantensoorten meer kansen krijgen. Een teveel aan eendenkroos laat dan weer te weinig licht door, wat nefast is voor andere waterplanten. Schep het daarom regelmatig van je poel.

■ WAT IS HET BESTE MOMENT OM TE RUIJEN?

Het beste moment om je poel te ruimen is half september tot half oktober. In die periode zijn er nog weinig amfibieën in het water aanwezig en zijn de nog aanwezige soorten nog voldoende actief om zich tijdig uit de voeten te maken bij verstoring.

HOE GA JE BEST TE WERK?

1. Verwijder jonge boompjes in of vlakbij de poel.
2. Vermijd bladafval in de poel.
3. Er zijn plantensoorten die vaak sterker groeien dan wenselijk is, zoals liesgras, riet en grote lisdodde. Hou die in toom terwijl ze nog jong zijn door wortelstokken weg te nemen of de plant onder het wateroppervlak af te snijden.
4. Grassen, zeggen en andere kruiden op de oever onderhoud je door er ieder jaar een kwart tot de helft van weg te maaien. Laat minstens een kwart van de oeverbegroeiing staan.
5. Een sliblaag van ongeveer 15 cm dik kun je ruimen met een baggerbeugel. Dat manueel ruimen wordt moeilijker naarmate de sliblaag dikker is. Machinaal verwijderen is dan de enige optie.
6. Voer het slib niet meteen af. Laat het op ongeveer een meter van de poel uitlekken: zo stroomt er niet teveel afval weer in de poel en kunnen de diertjes erin terug naar het water kruipen.
7. Zowat alle vissoorten hebben een negatieve weerslag op salamanders en ander waterleven. Watervogels zoals ganzen en eenden vervuilen de poel met hun uitwerpselen en eten waterplanten. Watervogels uitzetten is daarom uit den boze, voorbijtrekkende watervogels zijn geen probleem.
8. Vermijd inspoeling van meststoffen van omliggende velden. Een teveel aan voedingsstoffen zorgt voor algenbloei. Verwijder tijdig algen en overtollige eendenkroos.
9. In principe moet je een poel niet bijvullen. In zeer droge zomers vallen poelen in de natuur ook droog.

HULP NODIG?

Informeer zeker eens naar ons beheerabonnement voor poelen.

Scan deze qr-code en bekijk het filmpje over het beheer van poelen. Aan het woord is collega Sander Bruylants, medewerker Natuur & Landschap.

Deze infofiche is opgemaakt door RLM vzw in het kader van het project Landschapsbeheer op Maat. Om een duurzame impact te hebben op het landschap en klimaat is optimaal beheer van kleine landschapselementen noodzakelijk om aanplanten gezond oud te laten worden. Deze fiche geeft informatie over het hoe en waarom van correct beheer.

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

provincie
Oost-Vlaanderen